

ყოველდღიური სამაღრიტო-საღრიტო გავითი „ტრიბუნა“ თვე-
ურად ღირს 120,000 მ. სამგლოვიარო განცხადება პირველ ვერდზე
უკანასკნელზე კანტორა ღია დღის 8—2 ს.
რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქ-
ციის მისამართი—ტფილისი სახლის ქუჩა № 6, ფოსტის
კუთხე № 190, ტელეფონი 10—34.

Երդտ Ֆաճատու, ճգճուկճուկ 3

ტფილ. ფასი 50ლს მან. კრეპინს. 6000 მან.

მულა ჟღერებებს. მაგრამ, ჩვენი აზრით,

ყველა ქვეყნის პროლეტარებს

გინდეთ მენშევიზმის ნაშთთა აღმოფხვრა—გაატარეთ მკაცრად ნაციონალი-
ციკი დაწესებულებებში. საზღვარი და-
დევით განაწილეთ ნაშთი პოლიტიკის.
სხვა გზით მენშევიზმის აღმოფხვრა
უძალეობელია. მენშევიზმი ერთგული
კაპიტალიზმის ტოტალური შემო-
ღარი. მოსჭერთ ეს ტოტი—აღარ
ქნება მენშევიზმიც.

(მ) მოვლენების დიდი ყურადღება უნდა
ჩაიკიცოს ხელისუფლებამ.
დღეს თვალსაჩინო უნდა იყოს ყვე-
ლასათვის, რომ სანამ ეროვნულ უკმა-
ყოფილებას ადგილი ექნება, მანამ შენ-
ეუბნების საწარმოო დამარცხება შეუ-
ძლებელია.

რამეთუ უნდა ჩვენ ერთნაირი პო-
ლიტიკა ზე გავქვს მიჩნეული ტაქტიკის
აქტიუბად, რომ მხოლოდ მაშინ მოვი-
დეთ იგი, როდესაც ამას მოითხოვს
ტაქტიკური აუცილებლობა. ჩვენ ერთა-
ნაირი სკემის კეთება მიგვაჩნდა ცრეფ-
თად ფიგურად პოლიტიკურ და სოცია-
ლურ შემოქმედებაში, მაგრამ დღეს ამს-
ართვის უარესად ტაქტიკური მო-
ენტიც, რადგან ისტორიული შემ-
თხვევის გზო ერთნაირი მესაქეთ გა-
დის ის პარტიმა, რომელიც ანტი-ფრთ-
ვიულია თავისი ისტორიული, იდეოლო-
გიული და მოქმედებით.

ემიტომ სპეციალად, რომ ამ პარტიას
მომავლითადაც ეროვნული დროშა და
მშენის მისი რევოლუციური ფიზიანონია
მთელი თავისი სიმბინჯით გამოაშკარა-
ვდება, რომელიც დასამარტებს მას იმ
ხალხის თვალშიაც კი, რომლებიც დღეს
თანაუგრძნობენ ამ პარტიას.

ჩვენ გვინდა ობიექტიურად მივაზოვ-
ნო ელემენტებს (როგორც თქვენთვის
და სხვებისთვის) სოციალისტურ
პარტიების პოლიტიკის შედეგები და
მათი პრაგმატიკის შემცირება და ჩვენ
გვინდა მასი დაეკონტროლოს „ლიბერალ-
ური“ დემოკრატიის ოპერაციის ის მიმართ, რაღაც
მდის აწარმოებს გამჭვირვალის პოლიტიკა,
როგორც ჩვენთვის ეტაპური სპეცია-
ლიზაციის ოპერაციის და კიდევ ცალკის
მასი ბელის შეშლა? ერთხელ და სამუ-
დამოთ ჯნდა შევიკანოთ, რომ ცდა გა-
რეშე ძალიანა ჟინელო და ჟინელოვა.
ჩვენის ბელო ჩვენზე ჟინელოვა გვინდობოთ,
ჩვენის ბელო ჟინელოვა გვინდობოთ (მე-
მისი სახელმწიფო-ოპერაცი) ნუშინობის.

გინდათ, რომ კინდევოდეს სექსი?
 ღმრთი მოსექსივითა რიგდში და აკეთეს
 გულწრფელად და ზეპირყვალად.
 გინდათ მადლობდეს ქართული გნ?
 ყველამ მიტაცე დარაჯა სებჭყთა წყო-
 ნიდანდის, მესხბერიც მ.ს და მით გააბე-
 ღონეთ ქართული გნა.

სეთითა დღეს მუშაობის პირობებში.
სენითი მუშაობის შესაძლებლობა.
რუსეთის ინტელიგენციაში დიფერ-
ცირაციის შედეგების, მართალია ამ შე-
დეგებმა მათთვის სწორედ იმ-ს საწინა-
აღმდეგო ხასიათი ჰქონდა, რაც ჩვენ
გვსურს, მაგრამ მათ ჯერო ქართველი
ინტელიგენცია ჯერა შეუფერის მუშაო-
ბის პირობათათვის:

ვისაც კი ვეცნებოდა იმედი ჰქონდა ლოდინის
პოლიტიკის, მას ჩვენ ვეკითხებით—
დღემდე?

b. —ogen.

ბჟღეულებს. მიგრამ, ჩვენის აზრით, სპეციალისტ აზრის ცუდი მოვლენის აღნიშვნა და ამ მოვლენასთან რეპერტუალის საშუალებებით ბრძოლა. თავი და თავი ის არის—გაიგო ამ ცუდი მოვლენების მიზეზები და გონივრული, მიზანშეწონილი ღონისძიებით მოსპოოს. სამწუხაროდ, შრომის კომისიისა და, ამ შემთხვევაში მინისტრ, ასე ვერ იტყვიან. ის ზედმეტ შედეგს, ხოლო ვერ ზედმეტ და ან არ უნდა ღიაინახოს მისი გამომწვევი მიზეზები.

არა მგონია ჩვენში მოთხოვნობის
 ისეთი მუშა ან მოსამსახურე, რომელ-
 საც სავსებით შეგნებული არ ჰქონდეს
 შეფასების სიტუატი მისი მნიშვნელო-
 და არ შეცდომის იმის გათვალისწინებ-
 თუ არ მაგნიტული და დამტყველია მი-
 სი ფიზიკური პრესტიჟისათვის წყლიწი-
 დი-თარბები თუ გავიგო, მუდმივად
 მუშაობა, ისიც დღევანდელ პირობებში.
 მიუხედავად ამისა ის მაინც იძულებუ-
 ლია უაზრით სტევის ამ დასვენებაზე,
 უარყოფის ის, რისთვისაც იმართდა და
 სისხლს დეკრად და სუფთა ჰაერსა და
 მოსვენებით ცხოვრებას აზრის ისე
 ქაზნის მტყვრი და შეუწყვეტილი ჯი-
 ნია, ამიტომ ჩვენ როგორღონად მიგვაჩ-
 ნია იმ მიზეზების აღიარება, რომლებიც
 მუშებს აძულებდნენ ანუ მოიქცნენ და არა
 ისე, როგორც მას უნდა და რასაც მისი
 ინტერესი მოითხოვს.

მთავარი მიზეზი, რომლის ხედავლი-
ნითაც დაქირავებული მშრომელი ინ-
ტელიგენცია თავის თავს ჟღერადოს და
შეებულაბა ფულზე გაცვალოს, ეს არის
იგივე ის ყველაზე გვერდითი პარტი-
კი, რომელშიაც დაქირავებული მშრომე-
ლიაყენებული და რომელიც ძალას ახდენ-
ს მუშას ყველაფერი დაიწვეს, პრინცი-
პები წესზე გადასდოს, ოღონდ რაგორ-
მე დაივანდელი დღე გაჩანჩალოს და
კუბის გადაუდებელი მოთხოვნილები
დამცაყოფალოს... დღეს მუშის თავიუ-
ჯამებითი ორ კვირასაც არ ყოფილა
დანაკლისის ასე თუ ისე ავსებს სხვა-
დამხვა მზინეციებით, ან სენხას ად-
მით, ან რაიმე ნივთისა და სამაჟლის
გაყიდვით და სხვა. იწუათიას ისეთი
მუშა, რომ მას სწავრობო დაწესებულ-
ნის ან ემართოს და როდესაც მას
ჟუფებს შევარდულაბაში წესვლა, მას მისი
მკირე ჯაჟაგირის ნახევარი თუ გრდამ-
ხსენი თანხით სადმე წესვლა შეეშულ-
ბა კი ამა, ნამდვილი ჯოჯოხეთი იქნე-

თეოფილი ხელფასი სამი მილიონი. მი-
ლიონი მას ყოველთვის წინადაწინ აქვე
დებულები, ასე რომ, როდესაც მას შეე-
ბულება ერთი, მხოლოდ ორი მილიონი
მიიღოს ნაღდი. და ორი მილიონი
განა შეესაძლებელია მუშამ ოჯახი
თავისი და ორი შვილი ჰყავს.

ჩვენს მუშებში უმრავლესობას ჯერ კიდევ კავშირი არ გაუწყვიტია სოფელთან. საკუთარი სახალისი თუ არა ბევრსოფელად, გინმე მახლობელი ან ნათესავი მხენე უსოფელა სადმე, ზომილი არ დავიზარებდა და ერთი თვის როგორც მე მიიკედლებდა თავის ბერკეშს. მაგრამ სოფელში მისვლა რკინის გზის გარეშე შეუძლებელია. წინაა, როდესაც რკინის გზის ტერიტორია გაცილებით მეტ რეზოლუცია ბილეთის ფასი ასე თუ ისე ხელმისაწვდომი, მთავრობა შეუძლებელი დაოს ჟღერს ბილეთის აღივრდა სოფელში.

ლისაჲს მიმავალ მუშას. დღეს კი, რა

(კომინტერნის აღმასკომის მოწოდება)
ამხანაგებო!

თეთრი ტერაზი მდინეარებს ევროპაში. კაპიტალისტური ევროპა გადატეხილია ერთად შეკრულ შეიარაღებულ ანტიპროლეტარულ ბანაკად, რომელიც სწინააღმდეგაა თვით თავის „წმინდათა წმინდას“, ყველა „დემოკრატიულ“ და „კონსტიტუციურ“ გაჩინებებს. გათვლილი პატივების და ბანის ხელუხლებლობა თავისუფლება სიყვავისა და ბეჭდვის თავისუფლება გაფაცვებისა და კონკრეტული

შეგინებულთა სსამართლოს დამოუკიდებლობა. არ არის დაცული პარლამენტის დეკლარაციების ხელშეკრულებლობაც, ხიშიტი, ცუყია და წამება იქნა დაყენებული დღიური წესრიგში თავისი ბატონოების უკანასკნელი დღეების დანართიდან ბოლო კვანძამდე.

[illegible]

ლატვიისა და ესტონის გერმანიის პირველი აღდგენილი დიქციონარი თვისი გამოცემითა და თავსუფაგებულ სიმეცრით პოლონეთში, რუმინეთში და სამხრეთ სლავიანში.

პოლონეთში „სხარანკა-დღენენიეა“-
 ბაჟიონის კათოლიკური.

დღით-ღამით მთელ მუშებს ეკერ
შპიონების და პროვოკატორების ქსელშ
რომელიც მთელ ქვეყანაშია გაბმულ
მიაცდილებენ "დღეფენივის" ოთახებში
და იწყებენ მათ წამებას.

ძალა-შფლემამ ზავე დანიწყო მასტობი
გებამი მიცემა ღვონოშიურ გაფიცებებამ
მონაწილეობის მიღებისათვის. ასევე
მუშებამ ზავე იგემეს ამ გაფიცებებამ
შედეგი მრავალრიცხოვან ციხე-საპყრო
ბოლოებში მოთავსებით.

ბუნებრივად უდიდეს გაბზანება
იწვევს კაპიტალის ბუნრი პანტა. "დ
მოკრედიფილი" პალანგის კონკრეტი

მხოლოდ ორი მილიონი აქვს. იყიდ
მიღეთი და მისცა ერთი მილიონი. და
ჩა ხელში ნაღდად ერთი მილიონი. მა
რამ ხომ არის სხვა ხარჯებიც, როგორც
მეგალითად, ბარგის გადატანა და სხ
რისაც ნახევარი მილიონი აუცილებლ
დასჭირდება. ამრიგად, ნატონებში
ჩაყვება მხოლოდ ნახევარი მილიონ
რამელითაც უნდა ცხოვროს მთელი
თვე და გადაინაწილდეს რკინის გზ
ხარჯებიც...

ასეთ პირობებში, რა თქმა უნდა, შე-
ბუღება და დასვენება ყოველგვარ მნი-
შვნელობას კარგავს და მშვიდ უყუ-
ყმანოთ ღრეხვს, უარი სთქვას ას-
„მედინიერებაზე“ და მშვიდობი კუ-
ლასინებას შრომა და ჯანა არიოს.

ბაგო სიტყვამ მოიტანა, არ შეგ
ძლია გჟღერსწეროვით არ აღწერო
რომ ჩვენი გაფრთხილებული რეინის გ
გელთნომიური პოლიტიკა ყველაზე უფ
... ..

მუშათა კლასის სტრუქტურის თავისი დიდი მნიშვნელობა
ანალიზების მიხედვით იმის გამო, რომ

კურორტ შენობა აგვირგვინებს სკიმის დე-
პუტატის ამხ ღომბალის დატყვევებას
მისი ღირსების დამცირებით, რომელმაც
აიძულა იგი 12 ღლის საპროტესტო ში-
შელი გამოეცადებია; და ბილსის და-
აგვირგვინი იგი 6 წლის კატორღის მის-
ჯით არა კომუნისტური პარტიის წევ-
რობისათვის, არამედ კომუნისტური იდე-
ების ქადაგებისათვის.

თავით ბურჟუაზიული პრესა, როცა გვეცნობებდა ამხ. დომბაღის პრაქტესზე ღონივნად, რომ სასამართლოს დარბაზშია ც დაპყრუდა ლენინის სული*. პანიკური შიში ბოლშევიზმის წინაშე გლახსწყვიტა ამხ. დომბაღის ბედი.

ამხანაგებო!

მეშათა კლასის წინამძღოლმა ბურჯუა-
ზიის მიერ დაყენებული დღიურ წეს-
რიგში თვითი ტერორი, მას მხარს უჭე-
დენ (ოკუპალ-შემთანხმებელნი, ბომბელ-

თავი განვადი ასტრებს მთელს მსოფლიო-
ში მაშინ, როცა მუშათა და გლეხთა
რუსეთშია საბრალდებლო სკანზე და-
პრადანა მუშათა კლასის ბელადების
მეგვლეხები, მაგრამ სრულად მიაღუ-
წნა სიმკაცრე მათვე ინტერესების
დამცველი ბურჟუაზიისა. ბურჟუაზიული
ქვეყნების მთავრობები მახვილს სცემენ
მუშათა კლასის ყოველგვარ მონაპოვართ.

მუშათა კლასის უმოქმედობა არის მხოლოდ სხვათა კაცობის თავდასმისათვის, პროფესიონალების დაქუცავდა განცალკევება აქედნის ზურგუზანის ჭამაულების მიერ.

ძალთა გეროთიანებაში, მთლიანი პროფესიონალების ფრაქციის შექმნაში, ზურგუზანის თვალის მიხედვით, მოვლენებისა და

პროლეტარიატის მოვლენიდან და
დასაწყისში გადამხვედრი არის სხვა პრო-
ლეტარულ მახასიათებლებთან კა-
პიტალიზმის თეთრი ტერორიზმთან, სა-
ბოლოში მათგან და დემოკრატიის.

გაუმარჯოს მთლიან პოლიტიკულ
ფორმას
გაუმარჯოს პოლიტიკულ დიქსე-
ზისზე, თავმოყვარეობისა და მშრომელთა
შედეგებისათვის
გაუმარჯოს რევოლუციას!

გუმარჯოს სოციალიზმს!
კომუნისტური ინტერნაციონალი
აღმ. სკოლა.

ამაგე მიზეზით ღვთისისა ნაზარეთ მოკ-
ლებულია იმერეთის იადე პამილორს და
სხვა მოსტენულობას, რომლის სიმრავ-
ლე დიდად შეუწყობდა ხელს ცხოვრე-
ბის გაძიდებას.

საზოგადო, დღეს ყველაზე მეტად
აშკარაა, რომ გაერთიანებული რეინის
გზა არაერთი პურადღებებს არ აქვდება
ჩვენი ქვეყნის სასიცოცხლო ინტერესებს
და ნაცვლად იმისა, რომ რეინის გზა
ემსახურებოდეს ქვეყნის ეკონომიკურ
აღორძინებას, ის ხელს უშლის საკმაოდ
ველოს მეჭურვებას წყლში გაიმართოს
და განვიხილავს..

დღეს დასავლეთ საქართველოს დიდ
 ნაწილი, მეტი რამ არა ვთქვამთ, ს-
 შინელ საბჭოსათო კრიზისს განიცდის.
 მართალია აღმზიანის შექმანდე ჯერ არ
 მისულა საქმე, მარა ხალხი ისეთ სურთ-
 გაბნეით იკვეთება, რომელთა შესახებაც
 წინათ დიკრიტ ვარ მოუდუნელი იყო.
 სიმინდი გასაყალი ჯერ არ იშოვება დ

თუ გზავი, 400 000 მანეთამდე ფასობს

ფუთი. ამავე დროს აღმოსავლეთ საქარ-
თეთლოში და ტფილისის ბაზარზედა-
ქარგი ზიარალი 200 000 მანეთად ფა-
სობს, ხოლო ქერი—12.000 მანეთად.
მაგრამ მისვლად-მისვლის და გადაჭან-
გაღმოჭანის საშუალებათა სიძვირე
საბნე ყოველგვარ შესაძლებლობას ერთსა-
კუთხედს მეორე კუთხეს დაეხმაროს გა-
კირვების ფაშა.
რკინის გზის ასეთი პოლიტიკა მეტიდ-
ეუბნის სახელს ყოველგვარი გაერთიანე-
ბის იდეას, ვინაიდან ამ გაერთიანებში

3 0 6 0 3

ამას წინადა გავთვებო ადინშენს, რომ
ზრომის სახალხო კომისარიატის სათა
ნადო ორგანოში ყურადღება მივაქციო
გარემოებას, რომ სეფიტი მუშა-ნოსამს
ხუროდ არ საკანგლონს და წესებული შე
ნულებითა და სანაცვლოდ ფულს რე
დამქირავენდლისაგანო. ეს კი დაუშვებ
ლია და წარმოებათა დამინისტრაცი
სასტიკი პასუხს აცემს თუ ასეთი
ქველად განმორადო.

3 5 0 3 0

მართლაც, ეს თი თვის შედეგებზეა მუშა
მოსამსახურეთათვის—ეს ერთი ჯიდიდის
მოწამათათაგანია დიდი რეკლამისთვის
და მისათვის სარგებლობა და ფულზე
გაყიდვა მიუტოვებელ დანამატებზე
უნდა ჩათვალოს. ეს ასეა და ძლიერ
კატაღი იქცევა ჩვენი შრომის კომისიის
რეაქტორი, რომ ასე ფიზიკურ დაჯილდოვ
მუშაობა კლასის მიერ ბრძოლით მთავრდება

დროს ანგარიშს არ უწევს საქართველოს ინტერესებს.

შრომის კომისიისათვის და მუშათა პროფსინათსურ კავშირებს ამ გამომგონებლისთვის უნდა მიეცეთ ყურადღება. საქართველოს მუშათა-კლასს კერძოდ უფლებად აქვს ხმა აღმართოს ამ ანარქისტურ მდგომარეობის გამო და თავისი ორგანიზაციის საშუალებით მოითხოვოს მუშებისთვის განსაკუთრებულ შედეგთან დაკავშირებული დამატება, თუ უფასოთ მოგზაურობის განხორციელება შეუძლებელია.

ჩვენ ვიცით, რომ ძველად ამიერ-კავკასიის რკინის გზა, როდესაც ფიცილი-სიდან ბათუმამდე რკინის გზის მიღებით ხუთი მანეთი ღირდა, ახერხებულ მოგზაობას იძლეოდა და როგორც დღევანდელი დღის რკინის გზის შემოსავალი ხარჯებს ჩაიკა ან ფარავდეს დღეს, როდესაც იგივე მანძილი თ მანეთამდე გადგირდა ოქროს კურსის მიხედვით?

აი იმ დროს, როდესაც რკინის გზის ტერიტორია შეფარდებული იქნება მუშების ხელფასის ტარიფთან, ან მუშებისთვის დაწესებული იქნება განსაკუთრებული შედეგთან დაკავშირებული, თუ რომელიმე მუშა შეეზღუდა ფულზე გაყვადის, ის იქნება ნამდვილი მოღალატე და როგორც ასეთი სასტიკად უნდა დაისჯოს იმ წარმოების აღმშენებლისათვის თანად, რომელიც უკანონო „საქონელს“ ყიდულობს.

სანამ ეს ასე არ არის, სანამ მუშების მდგომარეობა არ გაუმჯობესდება იმდენად, რომ მისი გონება თავისუფალი იყოს არის ლუკმა პარზე ფიჭისა და ზრუნვისაგან, ისეთი მოვლენებისა, რომელიც არის შეზღუდვის გაყვადი, ექნება ადგილი და მას მუქარით იგრძნობს.

ეს ასეა და თუ ვინმეს სურს წინააღმდეგის დაშტოვება, მან ეს ფაქტებით უნდა აჩვენოს და არა ცარიელი სიტყვებით.

მ. ტი-ძე.

მშენებლის პრეტენზიები

მოხატვა. 1 აგ. გ-ნარქობის რა თავისი სიტყვას, კრილენკო ჩერდება ბრალდებაზე მუშათაზე უკანონო, ის მიუთითებს ნაციონალურ ზურჯულ და უკანონო რადიკალ კავშირზე, აგრეთვე ცეკას წევრის გენერალის მოთხოვნაზე მიღო კრავცკიდან ფარადგული ფულზე პარტიულ მუშათა-თვის და უკანონო რადიკალ გენერალ-ნელთან წარმოებულ სახელი მოსაპარაკების ზოგიერთ მომენტების მოწონებაზე. უკანონო ესერების მიღება მუშათა-თვის კრილენკო ანტალკევის სრულიად უკანონო სამხედრო კომისიის მოვლენებისა, რომელიც არ დაშალა ესერების პარტიის საოლქო კომიტეტმა და რომელმაც პარლამარი კავშირი გააბა მოსკოვითა ჩრდილოეთ და აღმოსავლეთის გენერალ რომანოვსკისა და მოკავშირეთაგან.

კრილენკო ცხება ესერების მუშათა-დონისა და ყუბანში და გადადის ესერების პარტიის 1919—1921 წ. მუშათა-მაზე. მე-9 ყრილობის რეზოლუცია, აცხადებს კრილენკო, ამბობს, რომ ამ უმად ესერების პარტია უარს ამბობს ზეიზარდულ ბრძოლაზე. მაგრამ უკვე ყრილობის მომდევნო ახლო ხანებში ცეკას წევრები განმარტდნენ ამ რეზოლუციას იმ გეგმად, რომ იგი არ ნიშნავს უარს თქმის მომდევნო შეიარაღებულ ბრძოლაზე. ჯერ კიდევ ესერების თერგვლის კონფერენციაზე, როდესაც მიღებული იყო რეზოლუცია საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ შეიარაღებულ ბრძოლის სრულიად შე-

ჩერების შესახებ, დონსკოიმ შეიტანა რეზოლუციაში შესწორება, რომლითაც იგი მოითხოვდა შეიარაღებულ ბრძოლის მხოლოდ დროებით შეწყვეტას. დონსკოის შესწორება არ იყო მიღებული. მაგრამ სამაგიეროდ მისმა თვალსაზრისმა გაიმყარა პარტიის 9-ე ყრილობაზე. კრილენკო უპირისპირებს რა ერმანენის იმ რეზოლუციებს, რომელიც მიღებული იყო შეიარაღებულ ბრძოლის შესახებ, აკეთებს დასკვნას, რომ საჭირო იყო ამ საკითხის არა მიფხრჩეობა, არამედ მასზე გარკვეული და აშკარა პასუხის გაცემა, მაგრამ გარკვეული პასუხის მაგიერად კვლავ დარჩა ყალბი მიჯნა-მოკიპული და ფარისევლური ტაქტიკა, რომელმაც ჩქარა გამოიღო თავისი ნაყოფი.

შემდეგ კრილენკო ნოკლედ ეხება ცემარის გლენბა აჯანყების მოწყობის პერიოდს. ამ დროს ციმბირი წარმოადგენდა ადრეულ კვამს, რომლის ზედაპირზეც დასტურდება კოლჩაკის ნაშთები, იმ ხანად ცეკა წინააღმდეგ იძლეოდა ნოკლედ უპარტიო გლენბა კავშირები. ესერების პარტიის ციმბირის საოლქო კომიტეტი თითქმის წინააღმდეგი იყო ასეთი ორგანიზაციების მოწყობისა, მაგრამ ესერების პარტიის წევრები ემხრონ დროის პარტიულ მუშათა-ს აწარმოებდნენ, აწყობდნენ გლენბა კავშირებს, იმუშავებდნენ მის პირობებზე, ამაყდნენ კავშირის წესდონესტვის თეთრფარდელ ორგანიზაციასთან და მათ არც ერთ

შემთხვევაში პარტიის საოლქო კომიტეტი არ ჰკიცხავდა.

შემდეგ კრილენკო ეხება (გამოტოვებულია) ტამბოვის აჯანყების დეტალური ესერების პარტიის კონფერენციაზე ამბობდნენ, რომ საჭიროა ხელი შეუწყოს გლენბის პარტიულს, რომელიც დაიწყო ანტონოვის მოძრაობით. კრილენკო კითხულობს (გამოტოვებულია) გარეგნულ, რომელსაც შედეგად მოჰყვებოდა მხოლოდ შეიარაღებული ბრძოლა. სხვაგვარად არც შეიძლება. ლოკუბური შედეგი, რომელიც უნდა მოჰყოლოდა ამ მოსაზრებას, ეს იყო ანტონოვის დახმარება (გამოტოვებულია). კრილენკო მოწმობს ჩვენების დაპირებაშირებით ამტკიცებს თავის მოსაზრებას და ამიტომ სრულ პასუხისმგებლობას ანტონოვის მიერ დადგრილ სისხლისა და აკუთვნებს პარტიის ცეკას დღევანდელ შეზღუდვას, რომელმაც მისცა ამ მოძრაობას თავისი ლოზუნგები და წარმოშობა იგი.

ასეთი იყო, ამბობს კრილენკო მთელი ფარისევლური პოლიტიკა ცეკასი შეიარაღებულ ბრძოლის საკითხის შესახებ. თერგვლის კონფერენცია უარს ამბობს ასეთ ბრძოლაზე, აპირებს პლენუმში მოითხოვს მას დროებით შეჩერებას, მე-9 ე ყრილობის მიუღებლად მინია არსებულ მომენტში მისი წარმოება, ხოლო სექტემბრის კონფერენცია დღეს წესრიგში სვამს საჭირო ხელისუფლების აღმშენებლის საკითხს.

კრილენკო გადადის ესერების პარტიის ჩრდილო კავკასიაში მოქმედების გამოკვლევაზე. ის დაწვრილებით ჩერდება ე. წ. აღმშენებლურ ცენტრის მუშათა-ზე, რომელსაც ხელმძღვანელობდა ესერების საზღვარ-გარეთელი დელეგაცია.

აღმშენებლური ცენტრის აგენტი რომლის ჯაშუშური მიწერ-მოწერაც გამოცემდა სასამართლოს სტომბზე, აწყობს აღმშენებლურ ცენტრის ცენტრალურ ჯაშუშების ორგანიზაციას. კანტანტინოვოში და იქიდან ჩრდილო-კავკასიაში ცხადის თავის აგენტებს. მას დამოკიდებულება აქვს პარტიის ჩხუ-სლოვაციის მისიის საშუალებით და ტრამპიზმის მით, რომ საფრანგეთის და ინგლისის კონტრ დამხმარე ორგანიზაცია დაინტერესდა მისი მუშაობით და სთხოვა მას გაეზარდებინა მათგან მის მიერ შეგრობილი ცნობები. აღმშენებლური ცენტრის ოქმებიდან აშკარად სჩანს, რომ აღმშენებლურ ცენტრმა გასცა ბრძნება გადართავდნენ ფარადგულ ენაზე ბარანოვიჩის მიერ გამოგზავნილი ცნობების საბჭოთა ჯარების შესახებ.

კრილენკო ამბობს, რომ თავის დროზე გამოფრევა განაცხად, რომ იგი

არასდროს არ ყოფილა ჯაშუში და ამიტომ კრილენკო სხვას კითხავს: მაშ რატომ დასკრია ფარადგულ ენაზე რუსეთის ჯარების შესახებ მიღებული ცნობების გადართავდნენ?

წინააღმდეგ მე-9 ყრილობის დადგენილება, აღმშენებლური ცენტრის, რომელსაც ხელმძღვანელობდნენ პასუხისმგებელი ესერები აწყობდა შეიარაღებულ ძალებს ჩრდილო კავკასიაში, რომლის სათავეში იყვნენ აგენტურის ტიპი თეთრფარდელები და შეიძენი პარტიი. აი ვინ მოუძღვოდა სასაგებო დილოთ და ტანჯვა წამებისაგან რამდენიმე ათას გლეხ-კაცობას და ესერები, რომელთაც მოაწყვეს ეს მოძრაობა, ისევე სორიებში იძაბებინა.

სხვადასხვა დოკუმენტების გამოკვლევა-ბით კრილენკო ააშკარავებს აღმშენებლურ ცენტრის კავშირს კრონშტადტის მოძრაობასთან. მას მოყვას ცნობები იმის შესახებ, თუ აღმშენებლური ცენტრი როგორ აგზავნიდა აგენტებს განაპირა ქვეყნებში, აწარმოებდა მოლაპარაკებას კარელიის თეთრფარდელ ორგანიზაციებთან და როგორ ემზადებოდა კრონშტადტის მეამბოხ-

თათვის სურათის გაგზავნის თაობაზე. ფულთი დახმარება, ამბობს კრილენკო, პრეტენზიები აქვს კონტრრევოლუციონერ ორგანიზაციებთან, პრეტენზიები აქვს სამშენებლო-სამშენებლო, კავშირი რუსეთის კონტრ რევოლუციონერ ორგანიზაციებთან—ყოველგვარი ეს გვისხვას აშკარად კოცხალ სურათს.

აქედან რა დასკვნას ყველა ამ პარიტების მუშაობიდან, კრილენკო სურს კითხვას: საშინაო არიან თუ საბჭოთა რესპუბლიკისათვის სხვებზე ბრალდებულები და უნდა დაისაჯოს თუ არა ისინი იმ კანონებით, რომლებზეც მიგვითითებს სისხლის სამართლის კოდექსი. ორივე ამ კითხვაზე დღებით პასუხს იძლევა.

29 ივლისის საღამოს სტომბზე კრილენკო ეხება ესერების პარტიის ტერორისტულ და ექსპროპრიაციულ მოქმედებას მოკვეს რა დასამტკიცებელია მუშები მოწმობა ჩვენებაში და ლონგმენტები, კრილენკო ცხადდა ააშკარავებს ესერების პარტიის ცეკას წევრებს სრულ პასუხისმგებლობას ამ ტერორისტულ და ექსპროპრიაციულ მოქმედებაში.

უცხოეთი

გერმანია და საფრანგეთი.

ნაუენი, 1 აგვისტო. მარკის კურსის უკანასკნელი დაცემა ბერლინში გამოწვეულია საფრანგეთის ნოკლედ გადახდების შეტყობინება უარის თქმის შესახებ. ამ ნოტამ მნიშვნელოვანად გაართულა პოლიტიკური მდგომარეობა. გერმანული მოსაზრებები ამბობენ, რომ გერმანიას ხელახლა მოესპო საშუალება იმოქმედოს მოკავშირეთა სურვილების თანახმად.

გაზ. „ოპსერვირ“ აფთხილებს პარტიას, რომ მეტად საშიშროა ის თვალსაზრისი, რომ ბიუჯეტი ხიშტებით იქნება მიყვანილი პალანსამდე.

გაზ. „ნოუ-ორკ-გერალდის“ აზრით, საკონტრიბუციო კომისია, მიუხედავად იმ პოზიციისა, რომელიც უკავია პარტიის მიანიჭებს გერმანიას ვალდების გადახდის ვალს და გადასახდელი შემტყობინებას. გაზეთს არ სურს, რომ ინგლისი, იტალია და ბელგია დაუშვებენ საფრანგეთის თვითნებობას. გაზნტიების საერთაშორისო კომისია თავის მოხსენებაში ამბობს, რომ გერმანიის შეძლია შეაგროვოს 300,000 მილ. მარკამდე ოქროთი და გააღდოს შემოსავალი ახალი გზად სახდების შემტყობინება—მაგრამ ეს ზომები მეორე ხარისხისაა ხასიათისანი არიან. უმთავრესი კამპიანების სახე-ზე გამოფრევა განაცხად, რომ იგი

ღვარ-გარეთ არ გაშვება და მარკის სტაბილიზაცია.

ბერძნები და კონსტანტინოპოლი.

ნაუენი, 1 აგვისტო. სახელმწიფოებში უარყვეს საბერძნეთის თხოვნა კონსტანტინოპოლის დაკავების ნებადართვის შესახებ. ბრიტანეთის რეზერვები გერმანულ მალდიდან კონსტანტინოპოლში ბერძნებმა გადმოიღეს როდოსტოპი 25,000 კაცი და გაუგზავნეს ანგარას ულტიმატუმში, რომელიც მოითხოვს ატანტის სამშვიდობო წინადადების მიღებას.

კემალისტებს განზრახული აქვთ აწარმოონ შემტყობინება კონსტანტინოპოლში, თუ რომ ბერძნები გადასახდენ ჩატალჯის ხაზს. საბერძნეთის არმიას განზრახული აქვს ატანტის სამშვიდობო წინადადების წინააღმდეგ დაარქს სმარნაში მომავალ მტრებისაგან ქალაქის დასაცვა.

კონსტანტინოპოლის რაიონში.

ბოტლო, 1 აგვისტო. გაზ. „ტაიმსი“ ამათილებს ცნობებს, ჩატალჯის საზღვარზე ფარადგულს და ბერძნებს შორის მომხდარ შეტაკებას და ბერძნების რეგულირულ ჯარებსა და ოსმალებს შორის სრულის ატეხის შესახებ. ხმებში ბერძნების სამხედროის შესახებ, გამო-

საფრანგეთი

როგორც წინა წერაში აღვნიშნეთ, ამიერ-კავკასიის ფედერაციის განმტკიცებასთან მრავალი საკითხები არის დაკავშირებული. დღეს ჩვენ ვხედავთ, რომ ჩვენში დიდი არეუ-ღარეობა და ფუნქციონირება გამოუყვევლობას აქვს ადგილი. ასე მდგომარეობის გავრცელება ყოველად შეუძლებელია, საჭიროა გარკვეულ ფორმებში ჩ მოყვლიდეს და ნათელი იპირიდაული სახე მიეცეს ყოველი რესპუბლიკების, ფედერალური საბჭოსა და საბჭოთა რუსეთის ურთიერთობის საკითხს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ ვერ ავსცდებით დიდს დამარკალეობას და ხალხში უმეცოფალებს დავებდებით.

ჩვენს წინ გარკვეული საკითხები სდგან. ერთი მხრით საჭიროა განმარტვულ იქნეს—რასა და როგორის სახით ვითრთიანებთ ამიერ-კავკასიის ფარადგულში, მეორეს მხრით—როგორი უფლებრივი კავშირი იქნება ამიერ-კავკასიის ფედერაციასა და რუსეთის ფედერაციის შორის. ამ წერილში ჩვენ მხოლოდ უკანასკნელ საკითხის შესახებ გვიჩვენებ მსჯელობა.

პირველი საკითხის შესახებ ასე თუ ისე იყო მსჯელობა ადგილობრივ პრესაში, თვით ფედერალური საბჭოს პრეტენზიულ მოქმედება იმას მოწმობს, რომ ამ საკითხში მუშავება გვიგები. თუ რამდენად მისაღებია და მინაშეწონილია ეს გეგმები, ამას ქვემოთ დავახსნათ, რაც შეეხება მეორე საკითხს, ამიერ-კავკასიის ფედერაციისა და რუსეთის ფედერაციის ურთიერთობას, ეს საკითხი ვერ ელინა დადებით

განხილვას. ამის შესახებ ჩვენ გვაქვს მხოლოდ დეტალური განცხადებანი, რომლებიც კავკასიის მეგობრულს კავშირში არის რუსეთის ფედერაციასთან, მაგრამ გარკვეული ფორმა ამ მეგობრული კავშირისა, მისი ნამდვილი ურთიერთობის იფრდიული სახე ჩვენთვის არ მოუციათ. სამაგიეროდ ჩვენ გვაქვს პრეტენზიულად გადადგმული ნაშრობი და დამოკიდებულებანი, რომელიც მოითხოვს პოლიტიკურს შეფასებას და აწონ დაწონვას.

საკითხის ნათელი გარკვევისათვის საჭიროა წინასწარ იმის გამოკვლევა, თუ რას წარმოადგენს თავის-თავად, პოლიტიკურად ამიერ-კავკასიის ფედერაცია. არის ის დამოუკიდებელი პოლიტიკური ერთეული, თუ მხოლოდ თავისი უფლებებში და უფრო დიდ ფედერაციისა, ან კონფედერაციაში შედის? საკითხის ასე დაყენება და მასზე ნათელი პასუხის მიცემა გარკვეულს სახეს: მისცემს იმ დამოკიდებულებებს, რომელიც უნდა არსებობდეს ორ საბჭოთა ფედერაციის შორის.

როდესაც ამიერ-კავკასიის ფედერაციის შესახებ დაწყეს საუბარი ჩვენში, მაშინ გარკვევით იყო დასმული საკითხი, რომ ამიერ-კავკასია დამოუკიდებელი ერთეული წარმოადგენს და იგიც ისეთივე უფლებებით უნდა აღიჭურვოს, როგორც ყოველი სუვერენული სახელმწიფო. ამიერ-კავკასიის დამოუკიდებლობა სახელმწიფოებში შეზღუდული თავიანთი სუვერენობა, ნაწილი თავიანთი უფლებებისა გადეს: უფედერალურ საბჭოს, როგორც დამოუკიდებელს პოლიტიკურს ერთეულს. ცხადია ამიერ-კავკასიის ფედერაცია ამ გაგებით დამოუკიდებ-

ლია თავის მოქმედებებში, ის სუვერენული პოლიტიკური ერთეულია, რომელიც აქვს უფლება თავისუფალი მოქმედებისა საერთაშორისო ურთიერთობის სფეროში. ზიგნით, ფედერაციის ფარადგულში, ფედერალურ კავშირის უფლებების შეზღუდვაზე შეიძლება ლაპარაკი და ასეც არის, მაგრამ საგარეო ურთიერთობაში იგი სრული უფლებებით სარგებლობს და ცნობილი უნდა იქნეს, როგორც სუვერენული პოლიტიკური ერთეული. შეიციანის პატარა რესპუბლიკა ფედერალურს ნადავზე არის აკრებული, მაგრამ ის დამოუკიდებელი რესპუბლიკა არის საერთაშორისო უფლების საზრისით და მასთან ურთიერთობაში შეიძლება როგორც სუვერენული უფლების მაქარებელ სახელმწიფოსთან. ამიერ-კავკასიის ფედერაციის იფრდიული მდგომარეობა სწორედ ამ საზომით უნდა იქნეს განხილული და ის უნდა მივანოთ, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფო. წინააღმდეგ შემთხვევაში მის არსებობას ეკარგება ყოველგვარი აზრი. სწორად ასეთი გაგება დავიგვა საჩუქად იმ გადაწყვეტილებას, რომელიც მიიღო სრულიად საქათველოს საბჭოთა ყრილობებში ამიერ-კავკასიის ფედერაციის შესახებ და ეს დებულება ჩვენ უნდა დავიცვათ საკვებით ბოლომდე.

შეუძლებელი არის ქაღალდზედ, დიდსა და ავტორიტეტულს ყრილობებზე ერთი გადაწყვეტილება გამოვიტანოთ, სიტყვიერად ერთი ვსიტყვით და საკმით კი სხვა გადავითოთ. ჩვენი სიტყვა და საქმე შეფარდებული უნდა იყოს ერთი-მეორისთან. კონკრეტულად—რომ ვსიტყვით, ამიერ-კავკასიის ფედერაციის უფლებრივი მდგომარეობა უნდა ეთანაბრ-

ბოდეს იმ პირობებს, რომელიც ფაქტურად შექმნილი არის ჩვენში. როგორი პირობებია გვაქვს ამ მხრივ საქმე?

რასაკვირველია, რომელიმე ერთეულის დამოუკიდებლობის აღიარება არ ნიშნავს იმას, რომ ამ ერთეულმა კარგი ჩაიჭიჭის და არავითარს ურთიერთობაში არ შეიძლება სხვა ერთეულთან. ასეთი კარ-ჩაკეტილი პარტიკულიზმის გეგმა დიდი ხანია უკან ჩამოტოვა კაცობრიობამ და დღეს შეუძლებელი არის ასეთს რამეზედ ლენება. მოველი მსოფლიო დღეს განუწყვეტელ ურთიერთობასა და დამოკიდებულებას არის სხვადასხვა თავის ნაწილებთან. არც ერთს დედა და მდიდარს სახელმწიფოს ასეთი დამოუკიდებელი არსებობა არ შეუძლია და იგი მკუდრა დამოკიდებულებაში შედის მათგან სასარგებლო ერთეულთან. მოუხვეთ ინგლისს ასეთი დამოკიდებულების საშუალებად მსოფლიოს სხვა ნაწილებთან და იგი მსოფლიოთ დაქვემდებარებული კრიზისების ბრკალეში და დაჰარავს თავის პეგემონიას. დღას ვინც ასეთს კარ-ჩაკეტილობაზე დაიწყებს პოლიტიკურს მასალას, იგი დარის არის განდევნილი იქნეს პოლიტიკური მოღვაწეთა რიგებიდან და სულით ავადმყოფთა სასახლეში მიეცეს მყუდრო ბნა მისასვენებლად.

ამიერ-კავკასიის საბჭოთა ფედერაციისათვის აუცილებელს საჭიროებასა და გარდუვალს მოთხოვნილებას წარმოადგენს განუყრელი ურთიერთობის დაქვემდებარება ქვეყნებში. ჩვენი პეგემონიზმის ბუნებრივი დოგმათი უნდა არის დაჯილდოვებული, მაგრამ, საუბრედ რომ ჩვენში არ არის განვითარებული საჭირო-ბოო ძალები და ტენიკა, ამიტომ ჩვენ

ეკონომიურად ძლიერი ჩამორჩენილი ვართ. ამიერ-კავკასია რა გინდ მაგარი ურთიერთობა გააბას თავის შემადგენელ ელემენტებს შორის, მაინც ვერ გამოვა თავისი ძალებით ამ ეკონომიურ ჩამორჩენილობას გარეშე ძალებსა და ტენიკის დაუხმარებლად. ესეც ურყვევი შემადგენელი არის. ეკონომიურად დამოუკიდებელ ამიერ-კავკასიის ფედერაციას დიდი ინტერესები აქვს საბჭოთა რუსეთში ისე, როგორც უკანასკნელ დიდი ინტერესი აქვს ჩვენში: გაღდა ამისა ჩვენი ეკონომიური პირობები პირდაპირ გვიკანსხებს კამპილიტურ ქვეყნებთან ურთიერთობის დატკარასა და დაწინაურებულ სახელმწიფოებისა ზარებისა და ტენიკის გამოყენებას ჩვენი მუშურნეო ცხოვრების ასაღარდ ნებლად.

მაგრამ არის სხვა დიდი მომენტები, რომელნიც ჩვენ დავანებით გვიკანახებენ სხვა დიდ პოლიტიკურ ერთეულთან კავშირის დატკარას. ამიერ-კავკასიის ფედერაცია საბჭოთა რესპუბლიკის ტიპის არის, ის მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების გამომხატველია. იმ პერიალისტურ სახელმწიფოების მთავარ მიზანს ყოველთვის შეადგენდა მდიდრთა მათი ინტერესი უფრო მეტად მოითხოვს ამიერ-კავკასია თავისი მდიდარი რაიონებით ხელში ჩაიგდოს და აღმართოს კამპილიზმის დროშა. ცხადია ჩვენს ფედერაციას მარტო არ შეუძლია მოზღაფრებულ კამპილიზმზე ქვეყნებში წინააღმდეგობა გაუწიოს თავისი პოლიტიკური დამოუკიდებლობა და დაცვა, ამიტომ მისი პოლიტიკური სტრატეგიული ინტერესი მოითხოვს მტკიცე მეგობრის პოვნას. ეს მეგობარი კი საბჭოთა რუსეთია, გარდა ამისა

ტაში არ აქვს ადგილი არც მღვდელს, არც ვაჟარ-სპეკულიანტს. მემარცხენე სოც.-ფედ. პარტია შეგნებული და პატროსან მუშების და გლეხების პარტია. ამიტომ მე სიამოვნებით ვსტრავებ ჩემს გულგრილობას პოლიტიკისადმი და ვეწერები ს. ისულის მემარცხენე სოც.-ფედ. მუშათა ორგანიზაციაში.

გაუმარჯოს მუშების სოციალისტურ შეგნებას!

ხალაში საქართველოს მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა სარეგულირებო პარტიას!

მიწის მუშა გლეხი იასონ ხოფერია.

სოფელ ისულა. (სენაკის მაზრა). კვირას, ივლისის 23-ს, ადგილობრივ პირველადწყებთი სკოლის დარბაზში შესდგა მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა ორგანიზაციის კრება. კრებას დაესწრო წევრთა დიდი უმრავლესობა. კრების თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ახ. აკაკი კუცია. გაიჩნა სხვადასხვა საკითხები, ხოლო მუშათა ორგანიზაციულ შეკავშირების მნიშვნელობაზე ვრცელი მოხსენება გააკეთა საქ. მემ. სოც. ფედ. სო. პარტიის წევრმა ახ. გ. მუშიშვილმა. მოხსენებებელი დიდხანს შეჩერდა მიმდინარე პოლიტიკურ მომენტზე, რეგულირაციონურ რუსეთსა და ანტანტის სორის არსებულ ურთიერთობაზე, ნათლათ და მკაფიოდ დაუხატა დამსწრე მუშებს მუშათა კლასის ბრძოლა სრულ გამარჯვებისათვის, ბურჟუაზიულ სამყაროს დანგრევისა და მის ნაშხრეგებზე შრომის სამეფოს აგებისათვის. შეეხო რა ჩვენს პარტიის გეზსა და პოლიტიკას, აგრეთვე მის მნიშვნელობას მშრომელი ხალხის განთავისუფლების საქმეში კაპიტალიზმის უკანასკნელ ბრჭყალებისაგან, გაარკვია მუშათა შეერთებული, პარმონიული ბრძოლის როლი გარდამავალ ხანაში და დაამტკიცა პარტიულ-ორგანიზაციულ მუშაობის აუცილებელი საკიროება. მოხსენება დიდის ყურადღებით იქნა მოსმენილი, მან დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია დამსწრე გლეხებში.

სოფელ ისულა. (სენაკის მაზრა).

კვირას, ივლისის 23-ს, ადგილობრივ პირველადწყებთი სკოლის დარბაზში შესდგა მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა ორგანიზაციის კრება. კრებას დაესწრო წევრთა დიდი უმრავლესობა. კრების თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ახ. აკაკი კუცია. გაიჩნა სხვადასხვა საკითხები, ხოლო მუშათა ორგანიზაციულ შეკავშირების მნიშვნელობაზე ვრცელი მოხსენება გააკეთა საქ. მემ. სოც. ფედ. სო. პარტიის წევრმა ახ. გ. მუშიშვილმა. მოხსენებებელი დიდხანს შეჩერდა მიმდინარე პოლიტიკურ მომენტზე, რეგულირაციონურ რუსეთსა და ანტანტის სორის არსებულ ურთიერთობაზე, ნათლათ და მკაფიოდ დაუხატა დამსწრე მუშებს მუშათა კლასის ბრძოლა სრულ გამარჯვებისათვის, ბურჟუაზიულ სამყაროს დანგრევისა და მის ნაშხრეგებზე შრომის სამეფოს აგებისათვის. შეეხო რა ჩვენს პარტიის გეზსა და პოლიტიკას, აგრეთვე მის მნიშვნელობას მშრომელი ხალხის განთავისუფლების საქმეში კაპიტალიზმის უკანასკნელ ბრჭყალებისაგან, გაარკვია მუშათა შეერთებული, პარმონიული ბრძოლის როლი გარდამავალ ხანაში და დაამტკიცა პარტიულ-ორგანიზაციულ მუშაობის აუცილებელი საკიროება. მოხსენება დიდის ყურადღებით იქნა მოსმენილი, მან დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია დამსწრე გლეხებში.

მოფერელი ამბები

ახალციხის მართველ-კათოლიკეთა მდგომარეობა

რუსეთის რევოლუციის წყალობით დევნა ხელგაშვით შეკოწმებული, ძალით შეერთებული სხვა და სხვა პატარა ერების მიწა-წყალი და ერგეთ წოდებული „დღი რუსეთის იმპერია“. დევნა თუ არა რუსეთის მფეის ტახტი — შემდეგ ნელნელა განთავისუფლდა პატარა ერები რუსის ცარიზმის უღელდენი და სხვათა შორის ჩვენი პატარა ტურფა საქართველოც.

ამ რევოლუციის წყალობით ჩვენ ახალციხის მართველ კათოლიკეები განთავისუფლდით ჩვენი მოსიხსნე მტერის ახმანდობიდან ტერაზმანდობისაგან, რომელიც ჩვენ საერთო მართველ კათოლიკეებს გასაოხრებდა, სომეხთა მფეისაგან, ასე, ამ უსინდისო „მემის“ (siki) და მისი დამაშვების წყალობით თვით ძველი რუსის მთავრობაც კი ოფიციალურად არ სცნობდა ჩვენ მართველ კათოლიკეების დედა მიწის შორეულ არსებობას. ახლად ერთი სიტყვაც კი არ არის რუსეთის ორბოც სულმეხეთში მომდინარე კანონებში მართველ კათოლიკეების შესახებ.

განთავისუფლდა რა ჩვენი სამშობლო საქართველო რუსეთის ცარიზმის უღელდენი, რადენიმე ხნის შემდეგ რომის წმინდა ტახტი — რომის პაპმა ადვანინა დიპლომატიური ურთიერთობა საქართველოს მთავრობასთან. დღეა ქალაქ-ტფილისში აღადგინა მართველ კათოლიკეთა კათედრა, (სენაკისკოპოსო) რომელიც ეყო დაარსებული 1329 წ.

მოსხენების შემდეგ გაიმართა ახრთა გაცვლა-გამოცვლა, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღო ახ. აკაკი კუცია და იასონ ხოფერია. შემდეგ არჩეულ იქნა ახალი პარტიული კომიტეტი, რომელშიაც შედიან: 1) გრიშა ხოფერია (დროებითი); 2) აკაკი კუცია; 4) იასონი ხოფერია; 4) აკაკი ნანავა და 5) პორფილე ხოფერია. დასასრულ კრებამ დაავალა კომიტეტს ორგანიზაციის ბეჭდის და პარტიულ მიღატების შეძენა. კრება დაიშალა საღ. 9 საათზე.

კრების შემდეგ გაიმართა ახლად არჩეული კომიტეტის პირველი სხდომა. კომიტეტის თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ახ. გ. ხოფერია (დროებით) მის ამხანაგად ახ. პორფილე ხოფერია. პასუხისმგებელ მდივად ახ. აკაკი კუცია და ხაზინადრად ახ. იასონი ხოფერია. სხდომაზე დაიწვა საკითხი ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ. გამოიკვია, რომ ორგანიზაციას არა აქვს არავითარი სახსარი და ამდევ დროს არის მნიშვნელოვანი მომავალი ხარჯები, როგორცაა მაგ. პარტიული დროშის შეძენა, მინდატებისა და ბეჭდისათვის ტფილისში ამხანაგის გაგზავნა. პარტიულ სამკითხველოს მოწყობა და სხვა. დადგენილ იქნა აგვისტოს პირველი-სათვის ორგანიზაციის სახელით დიდი წარმოდგენა — სეირნობის მოწყობა ძონძირ-ისულის თემში. აგრეთვე წინადადება მიეცა ტფილისიდან ჩამოსულ ახ. გ. მუშიშვილს ახლო მომავალში საჯარო ლექციის წასაკითხად. დაბოლოს ახ. გ. მუშიშვილმა განაცხადა, რომ ამ მოკლე ხანში, წინდაწინ მზადების შემდეგ, მოწყველ იქნა ქ. სენაკში პარტიულ ამხანაგების კრება ორგანიზაციის მოსაწყობათ და დროებით სამაზრო კომიტეტის დასაარსებლათ. შემდეგ ამხანაგი იძლევა წინადადებას, რათა ამ საქმეში აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ისულის კომიტეტმა. წინადადება მიღებულ იქნა. სხდომა დასრულდა დამის 11 საათზე.

ლ. ხოფერია.

გადსვლა ე. ი. რომის (ათინის) თუ მართველ წესზე.

ახალციხის და ზოგიერთ სოფლის მართველ კათოლიკეებმა მოსიხსნეის ეპისკოპოს მორიონტოს, რომ ჩვენი სულთა, გულითა, ნიჭითა, აღმართა, სისხლითა ტომით მართველად ვართ, ჩვენი სამშობლო საქართველოა. ჩვენ აქ საქართველოში დავინადრეთ და აღვიზარდეთ. ჩვენ მართლა „ფრანგები“ კი არა ვართ, საფრანგეთიდან ვართ აქ არ მოვსულვართ. ჩვენ კათოლიკური სამშენებო აქ მივიღეთ.

საქართველოს შეგნებელა წარსულის წყალობით ჩვენ მართველ კათოლიკეები დროებით შეგუროდით სომეხ კათოლიკებს და ამ შეერთებას მოგვცა ჩვენი „გახობება“ და სომეხთა აღიარება.

ერთხმად სთხოვეს ეპისკოპოს მორიონტს რათა ჩვენს ეკლესიებში აღდგინათ მხოლოდ ჩვენდა გასაგებ-სამშობლო მართველ ენაზე ტაქსონი (მართველ წესი) ხაცვლად სომეხ-ლათინურისა.

ჩვენთვის უთხრეს — ეპის. მორიონტის, როგორც სომეხური ენა, ისე ლათინური უცხო ენაა. ჩვენ გვსურს ჩვენს დედაენაზე ვილოცოთ, წირვა-ლოცვა ჩვენ მართველ ენაზე სრულდებოდეს.

მეხუთის მართველ-კათოლიკეები არ აპყვნენ ქუთაისის, ტფილისის, ბათუმის და სხ. მართველ-კათოლიკეებს, რომლებმაც რადეცა უსაფუძვლო „მოსახრებით“ მოითხოვეს სხვათა შორის ჩვენ გადავლთ მართველ წესზე, თუ ლათინურ ტექსტიდან ტაქსონი გადმოთარგმნილი იქნება მართველ ენაზე.

ჩვენ, მესხეთის მართველ-კათოლიკეები კი პირიქით მოვიტხოვდით კატეორიულად, რომ სომეხ-კათოლიკეებს ჩამოგვაშორეთ, ჩვენ ეკლესიებში მოსპეთ სომეხური წირვა-ლოცვა და ჩვენი სამშობლო დედა ენაზე აღადგინეთ წირვა-ლოცვა, რომ ნათლად გავიგოს ღიღმა — თუ პატარამ, მღვდელმა თუ ერმა, ჩვენთვის სულ ერთია ლათინურ ტექსტიდან იქნება გადმოთარგმნილი თუ არაბულიდან, ჩვენ თანახმა ვართ და ვემოწმებთ ჩვენი ეკლესიის კანონებს ე. ი. ჩვენ იმას არ მოვიტხოვთ, რაც მისგან აღკრძალულია.

ეპისკოპოს მორიონტომ დიდი იმედი მოგვცა ჩვენ, მესხეთის მართველ კათოლიკეებს და აღვითქვა, რომ ფქვენს წმინდა სურვილს მალე განგ ხორციელდებო.

მართლაც მან უპირველესად ყოვლისა ჩვენ მესხეთის მართველ-კათოლიკეები გაგანთავისუფლა სომეხ-კათოლიკეთა ზრდიმ ნდობიდან ტერაზმანდობის უღელისაგან.

შარშან ამ დროს ახალციხის მართველ-კათოლიკეთა ეკლესიის წინაშედვარი პატრიო. ბათმანიშვილი წავდა სტამბოლში სამი-ოთხი თვით. რათა მას საფუძვლიანთ შეესწავლა მართველ ტიპიკონი (მართველ წესი, აღმოსავლეთის წესი) მართველ კათოლიკეთა წინასტერში, სადაც წირვა-ლოცვა მართველად. შემდეგ ისევ უკან ჰუნდა მოსულყო ახალციხეში.

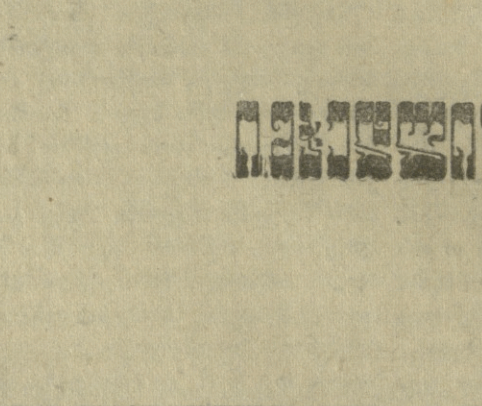
მაგრამ ჩვენდა სამშუხაროდ იგი აგერ მერვე წელიწადი აღ. დამბრუნებულა. როგორც დან. მღვდლებით ჩავიგეთ, იგი აურჩევლათ მართველ-კათოლიკეთა მონასტრის უფროსთა სტამბოლში, რის გამო ახალციხეში ვეღარ მიდის.

ამ რიგად პატრიო. ბ. ბათმანიშვილმა უპატრონოდ ორ წყალ-შუა დაგვიტოვა, უფრო, რომ ვსთქვით ჩვენი წმინდა მიზანი, ჩვენი დიდი ხნის იდეალი ფხველვა და გვ. ლოცვა — რომელიც თვით აქტიური მომხრე იყო მართველ კათოლიკეთა ტაქსონის აღდგენისა. როცა მს. ირჩევდნენ მონასტრის უფროსად, რათა ღათნებოდა, რამ ამაღლ, სტ. მკოლის სრა პალატეი, სტამბოლის ფუფუნება ხომ არ აჯობინა ჩვენს ქობ-მას სახლეს ჩვენ, დარბი, პოლომტარულ ცხოვრებას, რომ ასე მოიქცევი..

ხომ იცრდა მან რა დიდი და საშვილიშვილი მისია ჰუნდა შეესრულებინა... საერთოდ სტამბოლის მართველ-კათოლიკეთა პატრეს დიდი დავილი მიუძღვით სამშობლოს წინაშე. მართალია ისინი დაშორებული არიან თავიან სამშობლოს, აცხრა მთას იქით ცხოვრობენ, მაგრამ მათი სული-გული თავი ანაი სამშობლო-საქართველოსაკენა და გვიკვირს ისინიც ასე რათ მოგვეჩვენ. პატრი ბათმანიშვილის მაგიერ რატომ აქნობამდე სხვა მარც არ გამოგზავნეს.

როგორც ხანს ჩვენდა სამშუხაროდ ეპისკოპოსის მოადგილე პატრიო. ე. ვარლამიძე ყურადღებას არ აქცევს მესხეთ-ჯავახეთის მართველ კათოლიკეებს, ამის უკანასკნელად ვსთხოვეთ ეპისკოპოსის მოადგილეს ე. ვარლამიძეს ახლა მაინც მოგვატყოს ყურადღება და გასცეს სათანადო განკარგულება, რათა დაუყოვნებლივ გამოგზავნილი იქნეს ერთი პატრი (მართველ წესისა) რომელიც აღადგენს ჩვენს ეკლესიებში მართველ წირვა-ლოცვას ნაცვლად სომეხ-ლათინური.

დაიბეზდა

ლამსაბი შიგინი

ქალაქ ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის გადასახადთა ბიურო

აცხადებს, რომ ჰანასკვეს, 4 აგვისტოს, დღისით 12 საათზე,

დანიშნულია

საჯარო მატკობა

აღმასკომას შენობაში შემდეგ აბანოებს:

1. გოგილოს აბანო (გოგირდის წყალი) კახეთის ქუჩა
2. ჩითახოვის „ „ „ „
3. ელიგაროვის „ „ „ „ გოგორცოვის ქუჩა
4. ფანტაზია „ „ „ „
5. მურსაგულაოვის „ „ „ „ სუფ-სარქისის ქუჩა
6. ანანოვის „ (ორთქლის) ფეიერვერკის ქ. № 8.
7. კარაჯევის „ „ „ „ ქ. № 21.
8. ნარსიას „ „ „ „ 19 თებერვლის „
9. აბრამიშვილი „ „ „ „ ვერის დაღმართი № 7.
10. ცოვინაოვის „ „ „ „ როზენფელდ-პარსეგოვისა.

პირობების გაგება შეიძლება გადასახადთა ბიუროს კანცელიარიაში

საიჯარო მაგიდის გამგე დარახველიძესთან, ოთახი № 50.

ქალაქის კომენდანტისაგან

ქალაქის აღმასკომს

გატყობინებთ ცნობისათვის, რომ პირველიდან 5 აგვისტომდე ხუდადოვის ტყის და კუკიის სასაფლაოს რაიონში იქნება თოფის სროლა და ფრქვევა საომარ გრანატებისა.

ხელს აწერს ქალაქის კომენდანტის მაგიერ: **გიგელაშვილი**.

საერთო განყოფილების უფროსი **პეიგაროვი**.

დედანთან სწორია: მდივანი (ხელის მოწერა).

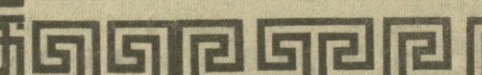
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

რადგან ამ უკანასკნელ ხანებში

ქალაქი გამოჩნდნა სოფიანი ქალაქი

ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტი, გასაფრთხილებლად უბედურ შემთხვევებთან, უცხადებს ყველა ძალღების პატრონთ ტფილისში და მის რაიონებში, რომ ძაღლები იყოლიონ დაბმული და გამოუშვან ქუჩაში მხოლოდ საპირით, რომ ამით უზრუნველ იქნან მოქალაქენი გაცოფებული ძაღლებისაგან. უსაპირო ძაღლები ქუჩაში იქნებიან დაქერილნი, და პატრონები მიეცემათ მკაცრ პასუხის გებაში აღმინის-ტრატული წესით.

ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის სამმართველოს განყოფილება.

ა ბ ა ნ ო ე ბ ი

უფ: **ირაკლიანის, პარპუსინსკის და ირაპლის**

ახლად შეკეთებულია და მშვენიერად მოწყობილი ნომრებით.

სივი და ცხელი თრთალი

გოგირდის წყალი. მუდამ არის თავისუფალი ნომრებს.

10-9